

Don Bosco in Condotó

Condotó in het Latijns-Amerikaanse Colombia. In vogelvlucht slechts 140 kilometer van Medellín, 's lands tweede grootste stad, is het dorpje verrassend moeilijk te bereiken. Berg en dal, waterloop en tropisch woud maken de rit – uitsluitend te wagen aan boord van een stevige 4 x 4 – tot een helletocht. De bestemming maakt het echter allemaal goed: uitgelaten jongens en meisjes van veertien tot vijftientig, door salesianen gered van een bestaan in slaven dienst van de drugsmaffia.

Jorge Peñaranda

Het is niet alles goud wat er blinkt

KLEF EN HEET is het in Condotó, bijna niet te harden zelf. De oceaan is vlakbij, het gebied dooraderd met rivieren en beken. Gevolg: veel vaker regen dan zonneschijn in Condotó. Bovendien slechts één toegangsweg, een karrenspoor door zeeën van modder. En toch wonen in deze regio meer dan 20.000 mensen, een vijfduizend van hen in versnipperde landbouwgemeenschappen. Negen op tien inwoners zijn zogeheten Afro-Colombianen, afstammelingen van zwarte slaven die omstreeks 1760 hun Spaanse meesters ontvluchtten en op deze onherbergzame plek een veilige vrijheid probeerden te bouwen. Zowat vier procent van de bevolking is indiaan van Amerikaanse origine of heeft gemengd indiaans-koloniaal bloed in de aders stromen.

Exotisch fruit, hardhout, maïs, bananen... De overvloed van de tropische natuur bewijst hoe

vruchtbaar deze gronden wel zijn. Alleen zijn de zware akkers extreem moeilijk te bewerken, wat de landbouw nooit echt rendabel maakt. Bovendien valt met de ontginning van goud, platina, zilver en edelstenen makkelijker en meer te verdienen. Toch zijn de huizen van Condotó zielige zelfbouw, de zeldzame aansluitingen op het elektriciteitsnet daden van pure piraterij. Drinken, koken, wassen? Uit hetzelfde tot regenvat gerecycleerde olievat.

Meer dan 20.000 inwoners, maar slechts één ziekenhuis met een bespottelijke twintig bedden. Ook dat is Condotó. De vijf hulpdiensten en vijfenvijftig onthaalcentra verspreid over het omringende platteland volstaan allerminst voor de ondervoede en aan tropische ziekte lijdende bevolking. Het onderwijs? Slechts de meest omvangrijke landbouwgemeenschappen kunnen zich één lagere klas met één leerkracht veroorloven. Middelbare scholen zijn er in Condotó welgeteld twee, allebei in het centrum.

En dan is er nog het aanslepende conflict tussen Colombiaanse militairen, revolutionairen en paramilitairen. Elke groep liet op haar beurt het oog vallen op dit moeilijk toegankelijke (en dus veilig afgeschermd) gebied, rijk aan bodemschatten en toch niet al te ver van Medellín of de Stille Oceaan. Augustus laatst nog streken zo'n vijfhonderd ontheemden, bij hen meer dan tweehonderd kinderen, neer in het dorp.

Blakend van vertrouwen in een maakbare toekomst, deze jongens van Don Bosco! © DMOS-COMIDE

Zij werden verdreven van het platteland. En niemand die ziet hoe deze mensen op korte termijn zullen kunnen terugkeren.

Salesiaans

Wie uit de miserie wil ontsnappen, moet op school. Maar wie op school wil, moet naar de 'stad', met alle risico's van dien. Om plattelandjongens op te vangen in dit almaar meer verstedelijkt gebied werd in 1979 het opvanghuis *Hogar Juvenil Campesino* opgericht, veilig verbonden in een netwerk van een honderdtal jeugdopvangcentra, gesponnen door de in 2001 overleden ereprelaat Jesús Iván Cadavid. In 1996 namen de salesianen het tehuis over (en werd het herdoopt tot *Hogar Juvenil Don Bosco*). De oorspronkelijke doelstelling bleef echter behouden: plattelandse jeugd, naar Condotó gedreven door armoede of geweld, opvangen en begeleiden. De meeste jongeren in het salesiaanse tehuis proberen hun studies af te werken, om zo hun kansen op een baan en een regulier levensonderhoud te vergroten.

Toen de salesianen het opvangcentrum overnamen, stond er één gebouw dat dienst deed als slaapzaal, studiezaal en refter voor dertig jongens tussen veertien en twintig die één van beide middelbare scholen van Condotó bezochten. De salesiaanse faam snelde vooruit, zodat almaar meer jonge-

ren een toevlucht zochten in *Hogar Juvenil Don Bosco* en het huis al gauw uit de voegen barstte.

In 1998 werd ook een vijftiental meisjes tot het tehuis toegelaten, maar zij logeren in een huurpand in het centrum van Condotó. Twee jaar later kon dankzij giften uit Spanje en Italië worden bijgebouwd, zodat de levensomstandigheden van de jongeren merkbaar verbeterden. In 2002 werd het pand nogmaals uitgebreid, zodat het 45 jongens en 35 meisjes kon opvangen. De oude slaapzaal werd niet afgebroken, maar omgeturnd tot atelier. Hier vervaardigen de jongeren kunstartisaanat of leren ze het vak van houtbewerker en mecanicien.

Het *Hogar Juvenil Don Bosco* zweeft bij een typisch salesiaanse aanpak. Heel belangrijk is dat de jongeren van het tehuis daadwerkelijk op school gaan. Hun studies en huistaken worden nauwlettend opgevolgd. Indien nodig begeleiden salesianen 'hun' kinderen zelfs tot aan de schoolpoort. Een schooldag in Condotó duurt immers slechts vijf uur, tenminste als de leerkracht komt opdagen. Te veel vrije tijd in een verlokkelijke stadse omgeving, het kan een ongezone combinatie blijken...

Bovendien blijkt de aangeboden leerstof ontoereikend om zich in het werkelijke beroepsleven staande te houden, zodat de salesianen een bijkomende beroepsopleiding voorzien. De jongens en meisjes kunnen alvast kiezen uit de richtingen snit en naad, artisa-

naat, juweelkunst en houtbewerking. Vier opleidingen die prima aansluiten bij de plaatselijke vraag naar arbeidskrachten, wat de kans op een degelijke baan aanzienlijk verhoogt.

Hiermee dienen intussen de ateliers aangepast en vergroot, moet uitrusting aangekocht en dienen leerkrachten aangeworven. De verantwoordelijken van het project hopen jaarlijks tussen honderd en tweehonderd jongeren te kunnen vormen, verdeeld over de vier bovengenoemde vormingen en telkens in twee groepen (voorenamiddag).

Intussen zijn de opleidingen ook toegankelijk voor alle plaatselijke jongeren van 14 tot 25, meestal uit gezinnen met een hoogst onzeker maandelijks inkomen van geen 50 euro. Op die manier leren ze een eerlijke boterham verdienen en blijven ze uit de klauwen van de beruchte Colombiaanse drugsbaronnen. Als dat geen nobel doel is...

En dat u kunt steunen via de ontwikkelingsorganisatie DMOS-COMIDE Don Bosco Noord-Zuid. Meer weten? Belt u gerust naar 02/427.47.20. U wordt er met plezier geholpen. Surfen naar www.dmos-comide.org en e-mailen naar info@dmos-comide.org. Met grote dankbaarheid wordt er ook uitgekeken naar uw steun aan projecten van en met salesianen en zusters van Don Bosco in 130 landen via rekeningnummer 435-8034101-59. In dit nummer vindt u trouwens een brief met overschrijvingsformulier voor de *Hogar Juvenil Don Bosco* in Condotó. Voor giften vanaf 30 euro ontvangt u een fiscaal attest.

Advertentie

GOEDKOOPST in zijn assortiment

Toilet papier

Fresh
4 lagen
6 rollen

GOEDKOOPSTE
per stuk

€ 1,99

colruyt
laagste prijzen

150 vellen per rol.